

N:o 108.

*Af herrar **J. Carlsson** i Nysäter och **L. P. Larsson** i Berga, om upphäfvande af 23 och 25 §§ i förordningen angående fattigvården den 9 juni 1871 samt ändring i 22 § af samma förordning.*

Allmänt torde vara känt, att många tvister mellan fattigvårdssamhällen uppstå vid utrönandet af svensk medborgares hemortsrätt i fattigvårdshänseende, hvilka tvister dragas inför vederbörliga rättsinstansers pröfning för deras afgörande och ofta icke blifva afgjorda förr än i högsta domstolen. Hvarför dessa tvister blifva så vidlyftiga tyckes, enligt min omdömesförmåga, bero derpå, att i 22 § i Kongl. Maj:ts nådiga förordning angående fattigvården den 9 juni 1871 finnas stadgade undantag, som hafva den påföljden med sig, att 23 och 25 §§ i nämnda nådiga förordning skola i densamma finnas med den ordalydelse de hafva. Men om undantagen i 22 § blefve undanröjda, skulle äfven 23 och 25 §§ tagas ur förordningen. Och, om så kunde ske, skulle det s. k. sockenkriget på alla vederbörliga områden, der tvist förekommer om svensk medborgares hemortsrätt i fattigvårdshänseende, mycket lättare kunna genomföras, samt en rättvisare fred, fattigvårdssamhällen emellan, kunna slutas, än hvad nu stundom blir fallet. Ty det händer ofta att personer, som varit kyrko- och mantalsskrifna i en kommun oafbrutet till dess de uppnått en ålder af 40 à 50 år och deröfver, taga ut arbetsbetyg i den kommunen och sedan med familj begifva sig till en annan kommun, och när dessa personer varit der öfver ett år,

kunna de på ett eller annat sätt blifva oförmögna att sig sjelfve försörja. Hvad blir då följden? Jo, de hafva förvärfvat sig hemorts rätt i fattigvårdshänseende i den kommun, der de varit boende något öfver ett år, och komma följaktligen fattigvården derstädes till last, oaktadt dessa personer icke i den kommunen erlagt ett enda öres utskylder. Detta är visserligen lagligt så länge 22 § i förenämnda nådiga förordning har den ordalydelse den nu har, nemligen:

»I fråga om fattigvård skall svensk medborgare, för hvilken behof deraf uppstår, anses, med nedan stadgade undantag, hafva hemorts rätt i det fattigvårdssamhälle, hvarest han senast författningsenligt blifvit eller bort blifva mantalsskrifven.»

23 § lyder sålunda:

»Den, som fyllt sextio år, behåller derefter den hemorts rätt han då egde», och 25 § lyder sålunda:

»Har någon för sig, hustru eller minderårigt barn kommit i behof af fattigvård enligt 1 § innan ett år förflytit, sedan han, till följd af inflyttning, blifvit eller bort blifva mantalsskrifven inom visst fattigvårdssamhälle, eller har den, som med afseende å tilltänkt inflyttning mantalsskrifvits inom visst fattigvårdssamhälle, dit ej inflyttat; anses han icke hafva hemorts rätt i det fattigvårdssamhälle, inom hvilket han sålunda blifvit eller bort blifva mantalsskrifven, utan behåller han den hemorts rätt, han näst derförut egde. Detsamma gäller, der någon, som till följd af inflyttning blifvit eller bort blifva inom visst fattigvårdssamhälle mantalsskrifven, under loppet af ett år näst derförut eller näst derefter för sig, hustru eller minderårigt barn af annat fattigvårdssamhälle åtnjutit fattigvård.»

På grund af hvad i korthet blifvit anfördt våga vi vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville besluta, att 22 § i Kongl. Maj:ts nådiga förordning angående fattigvården den 9 juni 1871 *dels* finge en sådan ordalydelse, nemligen:

I fråga om fattigvård skall svensk medborgare, för hvilken behof deraf uppstår, anses, utan undantag, hafva hemorts rätt i det fattigvårdssamhälle, hvarest han senast varit författningsenligt mantalsskrifven;

och *dels* att 23 och 25 §§ i samma nådiga förordning borttagas, alldenstund dessa §§:s borttagande för öfrigt, enligt min åsigt, icke rubbar fattigvårdsförordningen.

Och anhålles äfven att lagutskottet, till hvilket denna motion torde komma att remitteras, ville godhetsfullt vidtaga sådana ändringar, som det kan anse nödigt, för att det med motionen afsedda syftemålet må kunna ernås.

Stockholm den 26 januari 1889.

J. Carlsson
i Nysäter.

L. P. Larsson
i Berga.

N:o 109.

Af herr G. Erikson i Myckelgård, om skrifvelse till Kongl. Maj:t rörande sättet för försäljning af vissa kronans domäner.

Utan tvifvel är det en sanning, att ju flere individer af ett folk hafva jord, hus och hem, ju lyckligare äro de sjelfve, och ju lyckligare är samhället. Man kan väl icke säga om Sverige, att jorden för närvarande ligger i för få mans händer, men man har dock erfarit, att på många ställen, der possessionerna äro mycket stora, förhållandena för den arbetande befolkningen äro mera tryckta, än der jorden är fördelad i smärre brukningsdelar bland sjelfegande.

Det är ju naturligt, att den menniska, som sjelf eger hus och jord, låt vara att hon kanske är skyldig därför, intresserar sig för sitt hem, sin torfva, och att på detta sätt nationalkänsla fostras, på samma gång det ej heller är underligt, att den, som ej har ett eget hem, blir liknöjd för sin fädernebygd, kanske ock för sitt fädernesland och söker sin utkomst, der det tycks vara lättast densamma erhålla, hvaraf många gånger följer emigration till Amerika.